

Referat rådsmøte i Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn

Tid: Onsdag 17. april 2024, kl. 15.30-20.00, med middag og omvisning i tempelet

Sted: Norges Hindu Kultur Senter, Karen Platous vei 4, 0988 Oslo

PROGRAM	Hensikt & bakgrunn
<p>Sak 1: Godkjenning av innkalling, godkjenning av referat, saker til eventuelt</p>	<p>Referatet fra rådsmøte 16.11.2023 var vedlagt. Referat fra styremøtene 14.12.2023, 24.01.2024 og 08.02.2024 var vedlagt til informasjon.</p> <p>Styreleder Trond Enger åpnet med en presentasjonsrunde av alle rådsmedlemmene og ansatte i staben, spesielt ansatte som har startet i 2024: Amalie Storesund Olsen, politisk rådgiver vikar og Nafisa Amini, prosjektkoordinator fra 1. januar og Vivian Phan, rådgiver fra 2. april.</p> <p>Styreleder spilte inn noen endringer i programmet og dagsorden. I referatet kommer sakene frem etter orden i innkallingen.</p> <p>Ingen saker ble meldt til eventuelt.</p> <p>Vedtak: Rådet godkjente rådsmøtereferatet og tok styremøtereferatene til informasjon.</p>
<p>Sak 2: Taushetsplikt</p>	<p>Konstituert generalsekretær Niels Fredrik Skarre redegjorde kort for Barne- og familiedepartementets (BFD) henvendelse i forbindelse med prosess knyttet til arbeidet med å utforme en bestemmelse om taushetsplikt i trossamfunnsloven og STLs innsending av svar fra medlemssamfunnene om deres interne regelverk om taushetsplikt. På grunn av sykdom utgikk presentasjon fra forskningsdekan Anne Hege Grung om hvordan kurset Å være religiøs leder i det norske samfunnet ved Det teologiske fakultet underviser om taushetsplikt.</p> <p>Styreleder påpekte at det er viktig å bygge opp kompetanse om interne regelverk om taushetsplikt og at dette er et langsiktig arbeid.</p>

	<p>Vedtak: Saken utsettes til et senere møte.</p>
<p>Sak 3: Arbeidsgruppen for å evaluere erfaringer med statstilskuddsordningen etter ny lov</p>	<p>STLs arbeidsgruppe for å evaluere erfaringer med statstilskuddsordningen etter ny lov, bestående av Bente Sandvig, Human-Etisk Forbund, Håkon Sigland, Norges Kristine Råd og Torbjørn Olsen, Oslo Katolske Bispedømme, presenterte seg for rådet. Arbeidsgruppen presenterte, på forespørsel fra syret:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Dagens statstilskuddsordning og endringer fra gammel til ny lov. 2) Hvilke endringer som er ønsket i ordningen fra politikere 3) Tilskuddsordninger i andre land <p>Presentasjonen er vedlagt referatet.</p> <p>Arbeidsgruppen avsluttet med å fremheve noen hovedpunkter som anses å være viktige for STLs medlemsamfunn ved eventuelle endringer i statstilskuddsordningen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Større ro om tros- og livssynspolitikken • Likebehandlingsprinsippet må bestå • Mindre statlig ideologi- og detaljkontroll • Dobbelregistreringsproblemene må løses <p>Arbeidsgruppen innledet til gruppearbeid for rådet om tros- og livssynssamfunns erfaringer med dagens statstilskuddsordning og konsekvenser av eventuelle endringer for samfunnene.</p> <p>Arbeidsgruppen vil kartlegge erfaringer med statstilskuddsordningen og kommer tilbake til rådet for videre behandling og presentasjon av eventuelle anbefalinger for videre arbeid.</p> <p>Vedtak: Arbeidsgruppen tok med seg innspill fra rådet videre, og kommer tilbake til rådet på rådsmøtet 5. juni.</p>
<p>Sak 4: NOU 2024:3 Felles innsats mot ekstremisme</p>	<p>Dessverre var samtlige representanter fra ekstremismekommisjonen forhindret fra å delta på rådsmøtet for å presentere kommisjonens anbefalinger.</p> <p>Vikar for politisk rådgiver i STL, Amalie Storesund Olsen, presenterte NOU 2024:3 Felles innsats mot</p>

ekstremisme: Bedre vilkår for det forebyggende arbeidet, som har høringsfrist 7. juni. [Høring NOU 2024:3 Felles innsats mot ekstremisme: Bedre vilkår for det forebyggende arbeidet - regjeringen.no](#). Presentasjonen samt notat utsendt ved innkallingen til rådsmøtet, er vedlagt referatet.

NOU-en er en første mulighet for STL å spille inn, og vi forventer at det kommer flere høringsmuligheter ved en evt. stortingsmelding eller handlingsplan for oppfølging av NOU-en.

Noen utdrag fra presentasjonen av NOU-en:

STL blir særlig trukket frem som en organisasjon som bidrar til å fremme «forståelse av og respekt for både ulikheter og felles verdier i samfunnet, og den er et viktig bidrag til å forebygge radikaliserings» og som en organisasjon som «skaper dialog og samarbeid på tvers av livssyn og er viktige dialogpartnere for offentlige styresmakter i ulike spørsmål.»

«Kommisjonen har fått inntrykk av at det mangler kunnskap om religiøst liv og praksis generelt, men at det også mangler kunnskap om konkrete trosretninger spesielt i tjenesteapparatet. Aktører i offentlige tjenester savner også tilstrekkelig kunnskap om religiøse aktører og mangfoldet innad i religiøse trosretninger og ulike religiøse praksiser. Videre oppleves det at flere tjenester er usikre når det gjelder religiøse organisasjoner.»

«Kommisjonen oppfatter også at det kan mangle arenaer der religiøse aktører og offentlige tjenester kan samhandle. Slike arenaer kunne ha styrket det forebyggende arbeidet. Videre er sivilsamfunnets rolle i forebygging av radikaliserings og ekstremisme ikke tilstrekkelig avklart. Dette er en utfordring som inkluderer tros- og livssynsarbeidet.»

Anbefalinger fra ekstremismekommisjonen:

- Bedre organisering og mer forpliktende samarbeid
- Kunnskaps- og kompetanseløft i det forebyggende arbeidet
- Bedre ivaretagelse av og medvirkningsmuligheter for utsatte grupper

	<ul style="list-style-type: none"> • Styrket oppslutning om demokrati og menneskerettigheter <p>Rådet gikk inn i gruppearbeid for å diskutere spørsmål til NOU-en (se spørsmål i presentasjonen vedlagt referatet) og komme med innspill på informasjonsarbeid og forebyggingsarbeid som allerede gjøres i tros- og livssynssamfunn.</p> <p>Innspillene fra rådet tas med i sekretariatets arbeid med utforming av høringssvar. Det er styret i STL som sender inn høringssvar.</p> <p>Lokale dialoggrupper tar også opp ekstremismekommisjonenes arbeid på sin halvårslige samling i mai.</p> <p>Vedtak: Rådet diskuterte NOU 2024:3 Felles innsats mot ekstremisme.</p>
<p>Sak 5: Mangfoldsfest 2024</p>	<p>Årets Mangfoldsfest går av stabelen i Oslo søndag 8. september 2024, i samarbeid med STL Oslo. Vi ser frem til å skape folkefest i Spikersuppa i Oslo! Påmeldingsfristen for stands, scene og søknad om refusjon var 19. april gjennom følgende skjema: https://forms.office.com/e/bGHZJ2q1wL</p> <p>Kontaktpersonen i STL for mangfoldsfesten er Vivian Phan, vivian@stl.no, mob: 47372552. Hun vil følge opp påmeldingene og praktiske detaljer. Invitasjon til kick-off og seminar for frivillige kommer.</p> <p>Vedtak: Rådsmedlemmene melder inn sine bidrag til mangfoldsfesten.</p>
<p>Sak 6: Runde rundt bordet</p>	<p>Rådsmedlemmene delte saker de er opptatt av.</p> <p>Bahá'í-samfunnet: Har gjennomført en nasjonal ungdomskonferanse på Fjell i Drammen med rundt 50 deltagere, og skal arrangere sommerskole i juli. De har lokale årsmøter og nasjonalt årsmøte i april. De har lokale åndelige råd i over 15 byer.</p> <p>Buddhistforbundet: Thailandsk-, burmesisk- og singalesisk nyttårsfeiring i april. I mai feires Buddhas fødsel og oppvåkning for Theravada og tibetansk tradisjon. Buddhistforbundet har redigert</p>

sine vedtekter med ny styringsform. Det har blitt opprettet en 40% stilling for å jobbe med ungdommer. Buddhistforbundet har som mål å utgi 4 bøker i 2024 om buddhisme for ungdom.

Den katolske kirke: Påskehøytidsfeiring er overstått, med fullsatte kirker. De skal kjøpe Bredtveit kirke. Den katolske kirke har i år begynt å markere landsloven av 1274. Det har vært flere mediasaker, bla. rundt avtroppende generalsekretær i Caritas og om den katolske kirkes ekteskapsnullitetsprosesser.

Den norske kirke: Kirkemøte er avsluttet. Sannhets- og forsoningskommisjonens arbeid om fornorskingprosessen ovenfor samer, kvener, norskfinner og skogfinner jobbes med. Utredning om [Den norske kirke i møte med jødedom og jøder.pdf \(kirken.no\)](#) ble overlevert bispemøtet i april og jobbes videre med.

Det Mosaiske Trossamfund: Jobber med bekjempelse av antisemittisme. De føler seg litt alene i en krevende periode. De jobber med vanlig virksomhet og sosiale møteplasser for medlemmer.

Holistisk Forbund: De har årsmøte i april med styresammensetning/antall som tema. De er opptatt av ritualarbeid og utdanning av nye ritualledere. De er også opptatt av livssynsnytrale seremonibygg.

Human-Etisk Forbund: De vokser og har nå over 150 000 medlemmer. Deres svenske «søsterorganisasjon» har blitt godkjent som trossamfund. Humanist forlag har gitt ut en bok om antisemittisme: [I skyggen av Holocaust - Humanist forlag](#)

Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Hellige: Verdenskonferanse ble avholdt i april, hovedsakelig på nett. De mottok et budskap fra lederne om at fred begynner med en selv.

Kristensamfunnet: De har passert 100 år, og mye har forandret seg i samfunnet på de 100-årene. De er i en selvransakelsessituasjon. Økonomi bekymrer dem nå.

Muslimsk Dialognettverk: Ramadan og id-feiring er avsluttet. Det var bevæpnet politi under

	<p>feiringen. Mange samlet seg i moskéene. Bønn for fred i Gaza.</p> <p>Norges Hindu Kultur Senter: Etablert i 1994, 4000 medlemmer. Bygget nytt tempel som ble åpnet i 2023.</p> <p>Norges Kristne Råd: Påskehøytid avsluttet for flere, mens påskehøytid for ortodoks kristendom er i månedsskifte april/mai. De markerer 1000års-jubilum for kristenretten (Moster 2024). Opptatt av krigssituasjoner i verden, Ukraina og Israel-Gaza.</p> <p>Sanatan Mandir Sabha: Har feiret høytider og flere kommer til tempelet for feiring: 200-300 mennesker. De jobber med utviding av parkering og spisesal. De er opptatt av sikkerhet i gudshuset, og har hatt kontakt med politiet og fått grønt lys for feiringer.</p>
<p>Sak 7: Saker til informasjon</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Høringer/fra Stortinget • Presentasjon av nye ansatte i sekretariatet <ul style="list-style-type: none"> ○ Nafisa Amini og Amalie Storesund Olsen som hadde oppstart 1. januar og Vivian Phan som hadde oppstart 2. april. Hans Olav Arnesen, som slutter i STL 30. april, ble takket av. • Midlertidig bevæpning av politiet <ul style="list-style-type: none"> ○ STL har fått god informasjon fra politiet om midlertidig bevæpning av politiet rundt påske og id. STL har også meldt inn spørsmål om sikkerhet rundt Pesach, både i Oslo, Trondheim og Bergen og fått svar om at politiet jobber med dette. • Interreligiøs frokost med den amerikanske ambassaden 12. april 2024 <ul style="list-style-type: none"> ○ Det var en fin anledning til å samle seg og ta opp igjen kontakt med ambassaden ○ Religions- og livssynsledere i STL var invitert. ○ Claudia Lenz presenterte Den norske kirkes utredning om deres møte med jøder og jødedom.

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Faruk Terciz delte om Muslimsk Dialognettverk sin reise med imamer til Auschwitz og Srebrenica ● Fag og feiring 6. mars 2024 <ul style="list-style-type: none"> ○ Det ble et godt seminar og fint avslutningsarrangement for Ingrid ○ Faglig feiring av åtte år med Ingrid Rosendorf Joys som generalsekretær - Samarbeidsrådet for tros og livssynssamfunn (stl.no) ● Kvinnedagsarrangement 7. mars 2024 <ul style="list-style-type: none"> ○ Først gang STL har arrangert det ● Årlig møte med barne- og familieminister 30. januar 2024 <p>Løpende prosjekter:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Religiøse ledere og skeive i dialog ● Prosjektet BRO 2.0 ● Styrke tros- og livssynsdialogen ● Lokale dialoggrupper <ul style="list-style-type: none"> ○ Halvårlig samling for lokale dialoggrupper 5. mai i Kristiansand <p>Liste over gjennomførte møter og aktiviteter er vedlagt referatet.</p>
Sak 8: Eventuelt	Ingen saker ble meldt til eventuelt.

Oslo, 26. april 2024, Niels Fredrik Skarre

Tilstede

Rådet

Bahá'í-samfunnet:

Andreas Longva-Bjerke og Frank Johansen

Buddhistforbundet:

Nirmala Eidsgård

Den katolske kirke:

Hans Rossiné

Den norske kirke:

Steinar Ims

Det Mosaiske Trossamfund:

Simon Golombek fra kl. 17.20

Holistisk Forbund:

Toril Nicolaisen Kilde

Human-Etisk Forbund:

Trond Enger og Didrik Søderlind

Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Hellige:

Øystein Amundsen og Maren Sofie Sande

Kristensamfunnet:

Kristine Høiland og Helene Sofie Smit

Muslimsk Dialognettverk:

Faruk Terzic kom kl. 16.45

Norges Hindu Kultur Senter:

Kuddithamby Vamatevan

Norges Kristne Råd:

Håkon Sigland og Sara Faugstadmo Berg

Sanatan Mandir Sabha:

Vijay Kalsi og Mohini Kaushik

Ikke tilstede:

Ahmadiyya Muslim Jamaat Norge

Gurudwara Sri Nanak Dev Ji

Sekretariatet

Niels Fredrik Skarre

Irene Incerti-Théry

Alasdair McLellan

Amalie Storesund Olsen

Vivian Phan

Nafisa Amini

Kai Erik Westergaard

Hans Olav Arnesen kom kl. 17.40

Gjester

Styremedlemmer fra Norges Hindu Kultur Senter